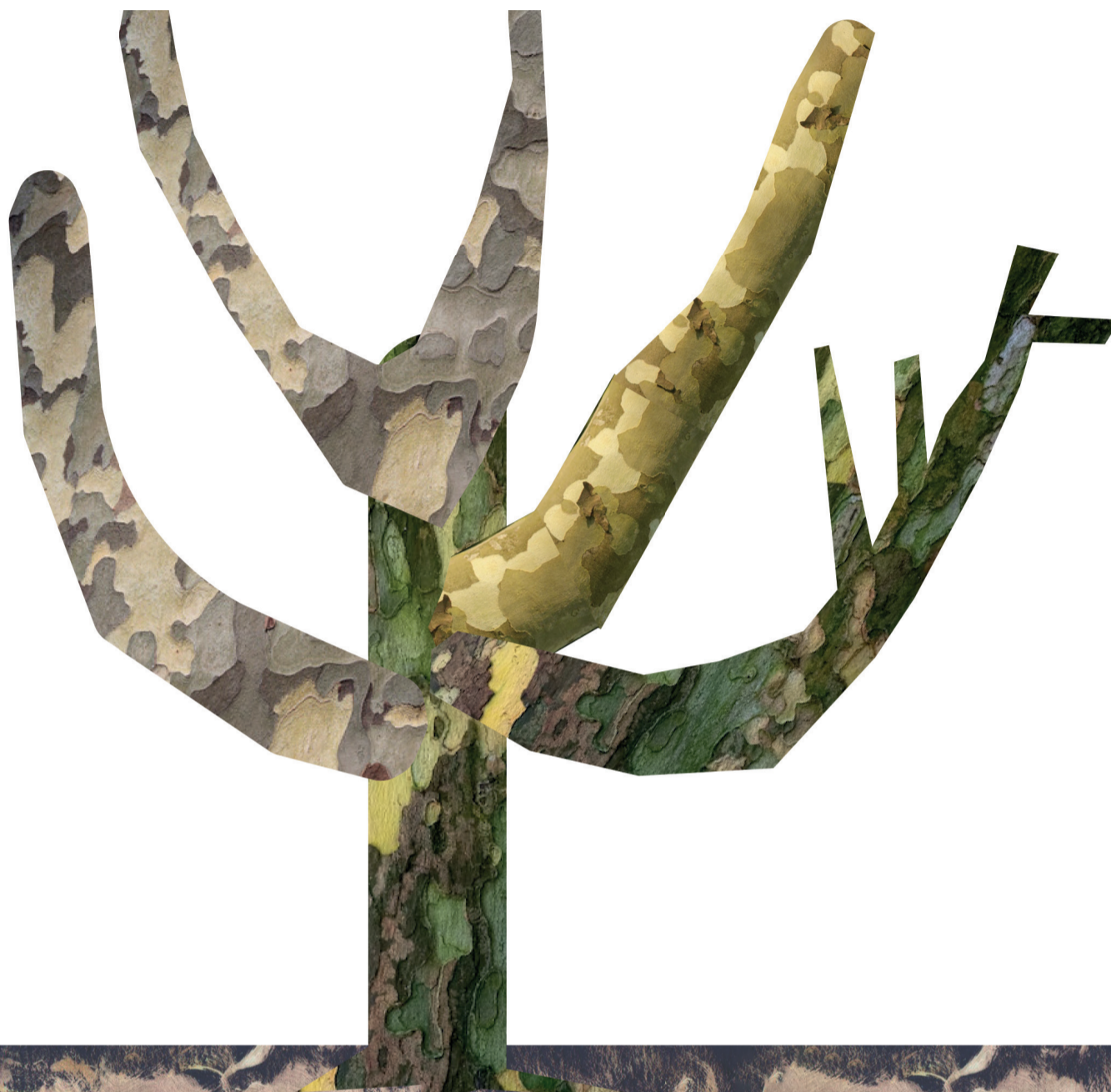
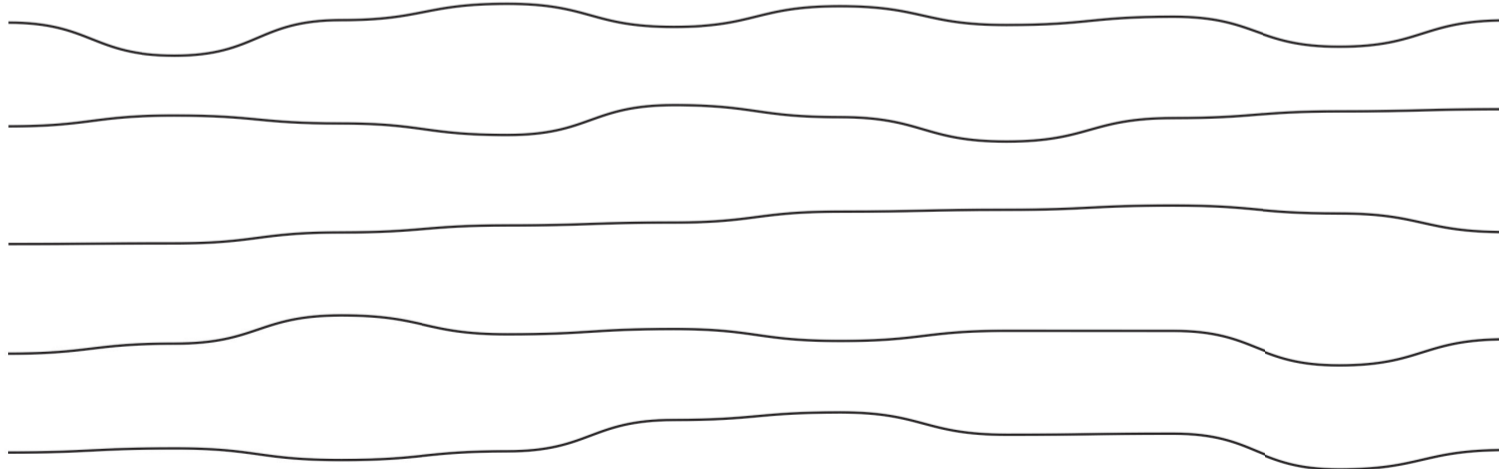
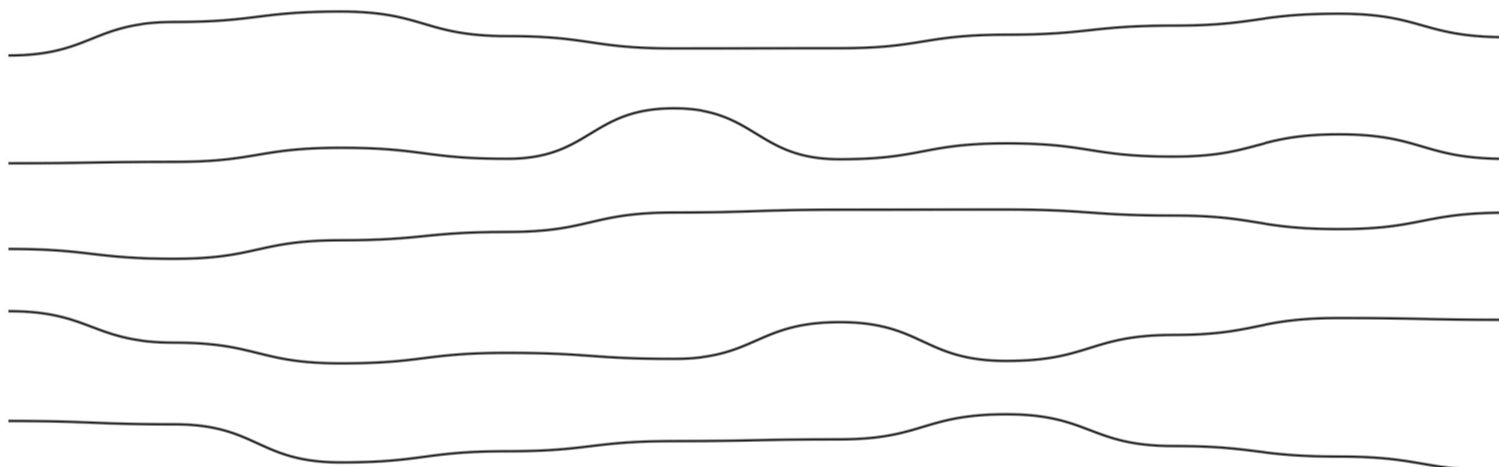
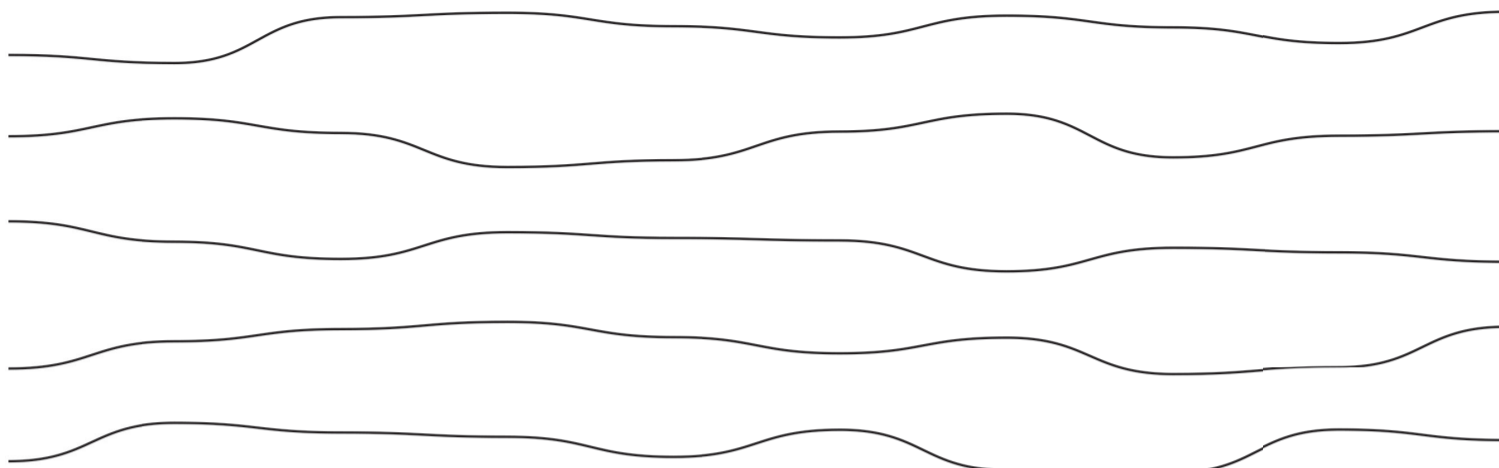

Obejrzyj krótki film – wypowiedź poetki i autorki libretta opery „Szczur i Drzewo”, Urszuli Zajączkowskiej. Odszukaj w jej wypowiedzi nazwę jednego z jej ulubionych drzew. Spójrz na kolaż poniżej. Przedstawia platanowiec, ale niedokończony. W dolnej części widzisz korzenie platana, w górnej: pień palatana, brakuje korony. To część kolażu (od francuskiego: collage*). Brakuje pnia. Włącz fragment opery „Szczur i Drzewo”. Za pomocą flamastrów, ołówka lub kredek albo dowolną techniką wybraną przez siebie, dokończ kolaż. Działaj w rytm wybranego fragmentu muzyki.

*Kolaż (z francuskiego: collage) - technika artystyczna polegająca na formowaniu kompozycji wizualnej z różnych materiałów i tworzyw (gazet, tkanin, fotografii, drobnych przedmiotów codziennego użytku itp.). Są one naklejane na płótno lub papier i łączone z tradycyjnymi technikami plastycznymi (np. farbą olejną, farbą akrylową, itp.).

Spójrz na rysunek na stronie 2 karty edukacyjnej. Oto pięciolinia, ale nie taka prosta, jak przyzwyczaili nas kompozytorzy i twórcy muzyki. Pięciolinia składa się z 3 „systemów” (trzech pięciolinii). Na początku każdej pięciolinii, zamiast standardowego klucza, rozpoczynającego zazwyczaj utwór muzyczny, zobaczysz symbol drzewa. W najniższej pięciolinii wyeksponowany jest znak: „korzenie”, w środkowej: „pień”, a w najwyższej – „korona” drzewa.

A teraz przypomnij sobie dźwięki, które kojarzą Ci się z korzeniami drzewa i narysuj je / opisz lub zobrazuj w inny sposób (np. za pomocą umownych znaków) na pięciolinii z kluczem „korzenie”. Spróbuj przypomnieć sobie albo wyobraź jakiś dźwięk albo dźwięki, które mogą się kojarzyć lub wiązać z częścią pnia drzewa i narysuj je / opisz lub zobrazuj w inny sposób na pięciolinii z kluczem „pień”. Analogicznie zrealizuj zapis na pięciolinii z kluczem „korona”. Może przypomnisz sobie jakieś charakterystyczne dźwięki, które są typowe np. właśnie dla drzewa?

To, co stworzyłaś/stworzyłeś na trzech pięcioliniach to kolaż dźwiękowy. Teraz wystarczy odtworzyć zapis z pięciolinii za pomocą wyobrażonych, improwizowanych przez siebie dźwięków. Zaproś inne osoby do działania. Realizujcie znaki zapisane w trzech różnych systemach jednocześnie, jako dźwięki.

Najlepiej, gdyby każda z osób ustaliła, dźwięki z którego systemu realizuje. Znaki zachęcają nas do równoczesnego wydawania dźwięków, tak jak korzenie, pień czy korona drzewa istnieją równocześnie, w tym samym czasie, tworząc rodzaj biologicznej i wizualnej harmonii. Sprawdźmy, czy uda się też stworzyć wspólnie taką harmonię (inaczej można powiedzieć: przestrzeń) z dźwięków. Zaproś do Twojego działania dwie inne osoby i niech każdy / każda z Was wykonuje dźwięki z wybranego przez siebie, jednego systemu. Tak, by Wasze dźwięki i głosy brzmiały jednocześnie. Możesz też sama czy sam nagrać na dyktafon np. jedną wybraną warstwę dźwięków czy próbkę dźwięku z wybranego systemu i odtwarzać dwie pozostałe „na żywo”, jednocześnie z nagraniem. Taka próbka dźwiękowa nazywa się sampel. Możesz też użyć programu do nagrywania i montowania muzyki (np. N-track studio (android) lub BandLab (apple, android), nagrać i stworzyć osobno: sampel korzeni, sampel pnia i sampel korony i zmontować je w jedno wspólne brzmienie: niech to będzie kolaż dźwiękowy drzewa: Twoje własne, dźwiękowe drzewo.

Z jakim gatunkiem drzewa kojarzy ci się twój kolaż dźwiękowy?

Może chcesz nadać tytuł temu, stworzonemu przez siebie samplowi / utworowi?

SUPLEMENT DLA NAUCZYCIELI / OPIEKUNÓW

Udostępnione karty edukacyjne, towarzyszące nagraniu opery ekologicznej „Szczur i Drzewo”, są przygotowane w taki sposób, aby działać kreatywnie i edukacyjnie z dziećmi 7-11 lat a nawet z nastolatkami 12-15 lat.

Zaproponowane w ramach karty działania, polegające na stworzeniu kolażu wizualnego (str. 1) lub dźwiękowego (str. 2) są zabawami, rozwijającymi wiedzę i kreatywność, dzieci w wieku 7-11 lat. Dzieci przypominają sobie dzięki kartom nazwy i wygląd gatunków drzew, uważnie analizują wygląd korzeni, pnia lub nawet korony wybranych gatunków. W ramach działań z dźwiękami i kolażem dźwiękowy rozwijają wyobraźnię muzyczną, umiejętność tworzenia muzycznej przestrzeni czy też współdziałania (jeśli działacie w grupie). Karta może też służyć starszym dzieciom i nastolatkom. Na podstawie karty mogą dorysować w dowolny sposób koronę czy też korzenie a później rozmawiać o tym, co dorysowali – w parach lub na forum grupy.

Ćwiczenie 1

Można zasugerować im pytania: jaki kształt ma dorysowana przez każdego z nich korona lub korzenie? Jakich użyli kolorów? Czy korona ma liście? Czy widać szczegóły rysunku, czy drzewo namalowane jest w sposób schematyczny? Jaką porę roku symbolizuje dorysowana przez nich korona? Do jakich części człowieka można porównać trzy główne części drzewa: korzenie, pień i koronę? Itp.

Ćwiczenie 2

Jakie elementy i części świata (żywioły) mogą składać się czy też symbolizować drzewo? Która część drzewa obrazuje wodę, która świat ziemski, która ogień, a która powietrze? Dlaczego drzewo było w wierzeniach Słowian i innych ludów symbolem wszechświata? Co oznacza określenie Axis Mundi? Itp.

Autorki: Julia Juzyk, Anna Kierkosz
grafika: Julia Juzyk
Realizacja: Teatr lalek Guliwer